

Debreczeni Független Újság

partoktól független politikai napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hónap Negyedévre		Felelős szerkesztő: SIPOS BÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Zselénszky gróf a zsidók ellen.

Debreczen, április 26.

Valamelyik ujságban azt olvasom, hogy nem halt meg Verhovay Gyula. Az ádáz antiszemita csak porhüvelyét adta át a földnek, lelkét azonban végrendeletileg Zselénszky Róbert grófra, a feudálizmus legérdekesebb lovagjára hagyta, a ki most középkori vértzetét felöltve kiállott a forumra, s tele szájjal szidja, miként annak idején Verhovay Gyula a zsidót és a zsidó sajtót.

Hát ez a hasonlat sá Verhovay Gyula meghalt mindörökké eltűnt a föld színéről. Zselénszky Róbert új fajta antiszemita, amolyan dühöngő mágnás antiszemita, a ki tehetetlen haragjában és ekkeseredésében akar ütni, csak hogy ütése nem fáj senkinek.

Nyílt levelet intézett a klerikális feudalista mágnás választóihoz. És hogy a gróf Zselénszky névnek el kell tűnni a politika forgatagából, e miatti ekkeseredésében rázza ökleit, ordit a világosságba sötétséget, akarja a haladás korát visszarugni abba az időbe, a mikor az ember és ember között különbség volt azért, mert nem énekelte az Ave Máriát, hanem Dávid király zengzetes szép zsolnárait.

A füzfa.

Tolsztoj Leó.

Egy reggel, épen a husvéti ünnepek alatt, egy paraszt házatájékán vizsgálni kezdte, vajjon kiengedett-e már a föld fagyja. E célból lement zöldséges kertjébe és egy kapa segítségével mélyen felhánnya a földet s meggyőződött, hogy a jégkéreg csakugyan felengedett.

Ekkor kiment a közel fekvő erdőbe, hol a füzfák rügye már fakadni kezdett, mintegy köszöntve a tavasz érkezését.

Ej l gondolta magában, kertemet ilyen füzfakkal fogom bekeríteni és akkor szemem már kora tavasszal gyönyörködhetnek a szép, zöld sövényben és zöldségem is jól meg lesz óva. Elővette tehát fejszéjét és a szépen rügyező vesszőkből vagy egy tucatot levágott, alsó végüket karószzerűen kihégezte és azután, szép sorban a földbe verte.

A kis vesszők mind pompásan megereedtek, alul erős gyökeret, felül pedig szép levéldiszt eresztve.

Kinos feltűnést keltett ez a nyílt levél korlátolt hangja, lehetetlen érvelései miatt. Kinos feltűnést keltett azért, mert most, a mikor valamennyien egy táborban vagyunk, akarja rá uszítani a parasztságot egy munkás, intelligens szorgalmas osztályra, a mely együtt érez velünk örömeinkben, bánatunkban, mert magyar, mert hazafi vérenek utolsó cseppjeig. Felháborít és megdöbben bennünket ennyi rosszakarat, ennyi tehetetlenség. Azért, mert a hazát semmibe sem tekintő agrár ur egy pillanat alatt ki lett akolbólitva a magyar közéletből, azért, mert további klerikális akna munkájának nem talál teret, ad új programot, a melynek első és utolsó pontja: üsd a zsidót! Érdekes program, lehet úgy értelmezni ahogy akarjuk.

Üsd a zsidót, mert dolgozik! Üsd, mert magyar, mert a legutóbbi utálatos világban csak egyetlen egy vállalkozott soraiból aljas szerepre. Üsd a zsidót, mert közüle került ki sok kiváltsága a magyar közéletnek, mert tüzes tollu, hazafias, meleg lelkű publicistákat adott a nemzetnek, s mert kitartott mint minden jó magyar a legutolsó percig, áruló csak egy volt a soraiból — míg a klerikálisok táborából ezer meg ezer.

Hát a kinek van lelke követni

A gyökerek erősen belekapaszkodtak a földbe és terjedtek, ellenben a levelek az ősz beálltával mind lehullottak.

Nyár végén a paraszt örömmel és reménykedve nézte a füzeket, mert közülök hat máris magasra felnyult. A reá következő nyáron azonban a bányók e fák közül négyet lerágtak és tönkre tettek, így sajnos, csak kettő maradt meg, melyek közül az egyik szintén kiveszett, ellenben a másik gyökeret gyöker után eresztve, terebélyes tett és gyönyörű fává fejlődött.

Tavasszal méhek zümmögtek a füzfa ágai között, mert tudnivaló, hogy a méhrajok előszeretettel ereszkednek le a füzfára, hol azután a parasztok azokat összefogdosva, köpükbe zárják. Az orosz falvakban divatos szokás, hogy a paraszt egész családjával a füzfa árnyékában étkezik és ott is nyugodja ki a nap fáradsalmait. A gyermekek örömmel másznak fel a fára, hogy vesszőket vágjanak maguknak.

A paraszt, ki a szép füzfát ültetvé, rég meghalt. A füz azonban pompásan

Zselénszkyt, a lovagvárában őrzöngő latifundiumos urat, lesz a ki viszhangoz ad ennek a sötét, utálatos nyílt levélnek?

Nem lesz! Még Verhovay Gyula sem volna követője. Mert Verhovay legalább titokban becsületes antiszemita volt. Bizalmasan számtalanszor megmondotta, hogy ő csak addig antiszemita, a míg a mandátum kívánja — kint a faluban, a hol a népet boldondítani kell. Lelkében azonban neki is él annak az általános nagy emberi elvnek a reflexe, a mely gazságnak minősíti a felekezeti izgatást, a mely nem tekinti embernek azt, a ki vallására kérdezősködik az ismeretlentől s csak akkor nyújt neki kezet, ha az véletlenül a dombszögi plébánostól gyerek korában fülön lett öntve szentelt vízzel.

Ebben az országban vége van már annak az időnek, a mikor a latifundiumos urak hülye jelszava, vagy az örült izgatók fanitizálása után indul a tömeg. Szaturálva van már ez az ország modern filozófiai elvektől — ismeri a társadalom tudományának alaptételeit — s nem azt nézi, hogy keresztet vet-e valaki, hanem hogy eleget tett-e állampolgári, társadalmi kötelességeinek, vagyis here módjára

tovább fejlődik. Minden taszszal szépen letisztítják, száraz ágait levágják így fel-frissülve, kétszeres erővel hajtja lombkoronáját.

A legidősebb fiu sem tulajdonosa többé a kis tanyának, de a füzfa még mindig rügyezik és büszkesége gazdájának. Egyszer a villám a leghatalmasabb ágát sujtotta. De az nem tett semmit, mert jöttek más parasztok, kik alátámasztották. Most a vén füzfa az oldalágaiban él tovább, újra virágzik, nő és hatalmas koronája a nap sugaraiban fürdik.

Egy paraszt éles fejszével ment neki, hogy kivágja és törzséből mosóteknőt faragjon. Hiu fáradság, mert a füzfa törzse ellentállt. Most már félredőlt az öreg, öreg füz! Már csak egy oldala él, de azért minden tavasszal újra hajt és ágaira a méhek minden évben visszatérnek!

Egy napon az öreg füzfa körül csoportosult a lovakat őrző gyermekcsereg.

Bár tavaszodni kezdett, még hűvös volt. Tüzet akartak rakni és e célból száraz leveleket és szalmát szedtek össze.

Sirolin

Ötven számtalan kór és orvos által tapasztalt sikere.

Mindegy örökletes betegségek is kórlelnek, kórja nélkülözhetetlen „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Legjobb orvosi készítmény a gyógyszertárban.

Használja az orvosát és a gyógyszerészt!

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrefulezis, influenza

lopja-e a napot, vagy dolgozik? A Zselénszky fele izgatások mint köztünetek megismétlődnek, de a haladás ezeket a kóros részeket radikális uton távolítja el. Mert a világosság szabadság után sóvárgó lelkek nem türik azt, hogy egy-egy nemzet visszatérjen a középkor bűzös sötétségébe.

Kozma Andor irt valamikor régen egy elég csinosan csengő verset, a melyben kedvesen rajzolja meg, hogy védelmezi a falu egyetlen zsidóját az öreg Salamont a felbujtatott részeg csorda ellen, a magyar falu nyílt arcu becsületes birája. Ilyen nyílt becsületes magyar ember millió számra van ebben az országban. Üvöltsön hát kastélyában a feudális örület a hogy tud, az erős magyar kezek visszaverik azokat a támadásokat, a melyeket a sötétség indít a haladó korszak ellen a világosság ellen.

S. B.

Wekerle a királynál.

Kaas Ivor báró nyílt levele.

Az adóhátralékokat öt év alatt kell befizetni.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 26.

A mai nap politikai eseményeiről a következő tudósítást kaptuk:

Wekerle miniszterelnök ma reggel érkezett és részt vett Josipovich Géza horvát miniszter eskütételénél. A miniszterelnök ezután át adta névjegyét Goluchovszkynál aztán Gautschot látogatta meg, kivel hosszan konferált. Az újságíróknak alkalmuk volt tőle egyes felmerült hírekre fölvilágosítást kérni. Így a bécsi lapok ama hírére, hogy a kormánynak az ex lex adóhátralék be-

Egyik fiu fölmászott a fára és néhány galyat tört.

Azután a tüzelőanyagot bedugták a korhadt fűz belsejébe s — hurráh — meggyújtották!

A hatalmas fa szomorú, mintegy halotti nyögést hallatott és nedve forrni kezdett. Nagy füstfelhő gomolyodott az égnek és a láng gyorsan elharapódzott. A fa belseje egészen fekete lett, a fiatal hajtások leszáradtak, a levelek elhervadva, lehullottak.

A gyermekek lovaikat később ismét haza hajtották.

A teljesen kiégett fűzfa pedig egyedül elhagyatva maradt a mezőn.

Egy fekete holló nagy szárnycsapásokkal repdeste körül és rikácsoló hangján kiáltott le hozzá:

— Ne te vén fa, végre elpusztultál, ég veled! Már régen el kellett volna pusztulnod, ég veled!

és fölrebbent a csendes égbe a sötét, fekete halálmadár!

hajtására terveik vannak, kijelentette, hogy valótlanak. Egy másik bécsi hír az volt, hogy a delegációk az idén nem jönnek össze. Erre nem válaszolatott, mert hisz ép e kérdés eldöntése végett utazott Bécsbe. 12 órakor a király a miniszterelnököt újabb kihallgatáson fogadta.

A horvát miniszter esküje.

Josipovich, az új horvát miniszter ma délelőtt tette le ő felsége kezébe az esküt. Az ünnepélyes aktusnál Wekerle miniszterelnök és Széchényi Gyula gróf zászlósúr intervenáltak. Az eskümintát Vértessy miniszteri tanácsos olvasta fel. Közvetlen ezután ő felsége Hegedüs Ferencz és Toszt Gyula volt miniszterektől vette ki a titkos tanácsosi minőségben letett esküt.

Báró Kaas Ivor nyílt levele.

Kaas Ivor báró, Paska Istvánhoz a nyitra-zsámbokréti kerület néppártjának elnökéhez nyílt levelet intézett, melyben indokolja a 67-es alapról való letérését és a 48-as táborhoz való csatlakozását.

Mélyen tisztelt és szeretett barátom! Tartozó kötelességem a néppárt érdemes vezetői és hűséges választói iránt hálámot kifejezni. Nem tulajdonítom bizalmuk és szeretetük megfogadkozásának, hogy ezuttal jelöltséggel meg nem kiáltak.

Főtisztelendő ur előtt nem ismeretlenek azon okok, melyek kiváltságot előidézték.

Nem tudok tótul és a pánszláv igaztással szemben szükségesnek tetszett oly jelöltnek felállítása, ki a néppel saját nyelven érintkezhetik. Ennél lényegesebb, hogy megszűntem a 67-es alap híve lenni — Allamunk elveszett volna ha nincs a függetlenségi párt és a néppárt. — A nemzet a király által felhiva ítéletre, másodsorú dönt egyöntetű határozattal, megmutatva Ausztriának és az egész Európának, hogy az egész nép el van határozva megvédeni a hont minden galád osztrák armány ellen. Ennek nagy sulya lesz a hadseregére is. Tartsunk csak össze erősítsük alkotmányunk sáncait. Hátha a nyert csata után nincs vége a háborúnak. Ezért lettem 48-as. Mert nem válhatok el a magyarságtól, melyért egész életemen át küzdöttem.

A kormány és az adóhátralékok?

A tegnapi minisztertanács főleg a költségvetés kérdésével foglalkozott s itt úgy a magyar, mint a közös budget kérdésével foglalkozott. Ami az 1905. évi budgetet illeti, befejezett tényekkel állunk szemben, amelyekben nem lehet változtatni, de amelyekben annyiban korrekcióra szorulnak, hogy az ex-lex-idő alatt be nem folyt adók utánfizetésére vonatkozólag intézkedésekre van szükség. Minden valószínűség szerint a kormány olyan javaslatot nyújt be az országgyűlés elé, melyet 1904-ben az akkori ex-lex állapot megszűnése után Lukács László pénzügyminiszter terjesztett be. Az ex-lex idő adóhátralékainak befizetésére a minisztérium a hosszabb törlesztési időt akceptálja annál is inkább, mert a korábbi ex-lex állapotban az adóhátralékok csak 59 millió koronára rugtak, míg addig az ideig, amikor az új országgyűlés abban a helyzetben lesz, hogy az indemnitást s ezzel az adószedés jogát megszavazza, az adóhátralék

kok meg fogják közelíteni a kétszáz millió koronát. Lukács javaslatában az adóhátralékok fizetésére öt évi időt terveztek s valószínű, hogy az új kormány is ekkora terminust ad a hátralékosoknak. Fel kell jegyezni, hogy az 1904. évben az utólagos befizetések erősebb mértékben folytak úgy hogy az akkori hátralékokból körülbelül 20 millió korona befolyt.

A debreczeni képviselőválasztás.

A választási elnökök felhívása.

Tudnivalók a választásra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 26.

Néhány nap választ el bennünket mindössze a képviselőválasztástól, s ezt a néhány napot arra használják fel úgy a pártok, mint a választást vezető elnökök, hogy a szavazás és jelölés törvényes lefolyásának biztosítására minden intézkedést megtegyenek.

A második és harmadik kerület választási elnökei intézkedéseiket a következőkben teszik meg.

Szele György, a II-ik választó kerület elnökének felhívása a választókhöz.

A II. kerület választó polgárságához.

Tisztelettel tudatom, hogy a II-ik kerület országgyűlési képviselőségére vonatkozó és személyesen átadandó jelölést f. évi április 29-én, vasárnap délután 5-6 óráig lakásomon, Kossuth-utca 75 sz. alatt, vagy április 30-án reggel 8 órakor a városháza nagytermében átveszem.

Egyidejűleg közlöm a felvonulás rendjét a következőkben:

A piac-utcai választók, a városháza piac felőli főkapuján vonulnak be s az udvaron át, a baloldali (északi) lépcsőn az emeletre, és ott a könyvtár szobán keresztül mennek a szavazóhelyiségül kijelölt nagy, vagy közgyűlési terembe.

A hatvan-utcai választók a városháza déli, vagyis Kossuth-utcai kapuján vonulnak be; mindjárt a kapu alatti lépcsőn az emeletre mennek s ott a Csóka Sámuel tanácsnok ur szobájához nyíló folyosóján át, a jobbra nyuló sötét folyosón végig, jutnak a kis tanácsterembe. A visszatérés a kis tanácsterem ajtaján ki, de mindjárt balra fordulva, a fölépcsőn és a piac-utcai főkapun át történik.

Szele György

II-ik ker. vál. elnök.

Dr. Tüdős Jánosnak, a III-ik kerület elnökének felhívása így hangzik.

Az 1899 évi XV. t. c. 156 §-a első pontja alapján értesitem Debreczen sz. kir. város harmadik választó kerületének t. választó polgárait, hogy a f. 1906. évi április 30-án megtartandó országgyűlési képviselőválasztás alkalmából a képviselő jelölésére vonatkozó törvényszerű ajánlatokat a választást megelőző napon, tehát folyó évi április 29-én délután 3-tól 5 óráig Péterfia utca 31. szám alatt levő lakásomon, a választás napján pedig a Varga-utcai szavazatszedő küldöttség részére kijelölt választási helyiségben a Szent-Anna utcán a róm. kath. gimnázium tornatermében a vá-

Az Adler-féle csődtömeg és maradék áruk u. m. ruhaszövetek posztók, vásznak, delinek, karton, batiztok, férfiingek, paplanok, napernyők, szabó kellékek elárúsítása. Aruraktár egészben is eladó! Berendezés szintén eladó! Minden elfogadható áron. Debreczen, Kossuth-utca 2. sz. (Pénzügyigazgatási palota.)

Még csak két hétig tart

lasztási eljárás megkezdése után legfeljebb félórával veszem át. Kelt Debreczenben, 1906. április 26-án.

Dr. Tüdös János
a III. vál. ker. vál. elnöke

Kossuth Ferenc üdvözlése.

A debreceni kamara felirata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril. 26.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi m. kir. ministerré történt kinevezését örömmel és színpatiával fogadta az egész ország. Az alkotmányos élet illetően való forduláson örültek, az örülőkkel a kereskedelmi és iparos érdekek törvényes őrei, a kamarák is. Ragaszkodásuknak és tiszteletüknek jeléül bár tisztelegtek képviselőik által is, de azért Kossuth régi szokásához hiven hivatalos átiratban is bemutatkozott a kamaráknak. E hivatalos átiratra a debreceni kamara a következő felterjesztést intézte Kossuth Ferenchez: 4670—906. sz.

Nagyméltóságú Kossuth Ferenc kereskedelmi minister urnak

Nagyméltóságodnak 3542—eln. sz. értesítését kereskedelemügyi m. kir. miniszterre történt legkegyelmesebb kinevezését a kamara hazafiai örömmel és mély tisztelettel veszi tudomásul.

Nagyméltóságod történelmi nagy nevével a világműveltség magaslatán álló oly modern szakavatottságot, oly szepelítően mély hazafiságot s fenkölt gondolkodásán alapuló oly bölcs higgadttságot hoz magas állásába diszül és értékül, hogy a közgazdasági közélet tényezői s ezek sorában szerény helyen e kamara is a legörvendetesebb várakozással és nyugodtsággal néz a Nagyméltóságod vezérsége alatt megnyíló új korszakra.

E korszak nagy közgazdasági küzdelmeiből s alapozó hazafiai munkáiból a legőszintébb készséggel és lelkesüléssel fogja Nagyméltóságod oldalán részét kivenni a debreceni kamara, mely tiszteletteljesen kéri Nagyméltóságodat, hogy a kerületközgazdasági érdekeinek istápolására irányzott munkásságát jóindulatu elbánásban részesíteni kegyeskedjék.

Debreczen, 1906. ápril 26.

Kerületi kereskedelmi és iparkamara:
Szabó Kálmán Szávay Gyula
elnök. titkár.

Debreczen az új vasuti menetrendben.

Változások a vasuti forgalomban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápril. 26.

Május elsejével a máv. vonalain új vasuti menetrend lép életbe. Az új menetrend változásairól a hivatalos lap mai száma hoz közleményeket. E közlemények folytán konstatálnunk kell, hogy a menetrend újításai Debreczenre nézve igen kedvezőek. — Debreczent közelebről érdeklő változások ezek:

A püspök-ladány — körösmezei vonalon a Budapestről Debreczenen át Máramarosszigetén közlekedő személy vonatok május elsejétől kezdve egészen Körösmezőig fognak közlekedni. — A gyorsvonalon inuen további csatlakozás történik Stanislau árt Oroszország felé. — Püspök-ladány és Debreczen között egy gyors teher vonat személyszállításra rendeztetik be. E vonat P.-ladányból indul d. u. 1 óra 10 perckor és Debreczenbe érkezik 2 óra 51 perckor. — A Püspök-ladányból Debreczenbe induló motor vasut ennél fogva este fog közlekedni.

A Debreczen—Nagyléta—Vértesi—Sáránd—derecskei vonalon, a szepes sóstóra kirándulók érdekében május 20-tól, szeptember 9-ig az esti fűrdővonal ismét életbe lép.

A Debreczen—Szerencsi vonalon, Debreczenből Hajduhadházra és vissza a délutáni órákban egy új motorvonal helyeztetik forgalomba.

A Nagykároly—Mátészalka—csapi vonalon Kisvárdá és Nyiregyháza közötti községekben a debreceni országos vásárokról tekintettel minden szerdán és szombaton, valamint a debreceni országos vásárok alkalmával reggel Kisvárdáról Nyiregyháza—Debreczen és este vissza egy vegyes vonat fog a forgalomnak átadatni.

Várják Várady Sándort.

Marosvásárhelyi izgalomban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 26.

Várady Sándor királyi ügyész nem sokáig lesz már Debreczennek lakója. Elmegy tőlünk Erdély egyik előkelő városába Marosvásárhelyre, a hova beosztotta Polónyi Géza igazságügy-miniszter. A ki azonban azt hiszi, hogy Várady Sándort a székelyek fészkeben szívesen fogják látni, az alaposan csalódik.

Marosvásárhelyről jelentik nekünk, hogy Várady Sándor királyi ügyész fogadtatására nagyban készülnek Marosvásárhelyen. Kaszinókban, sörházakban, kávéházakban egyebet sem tárgyalnak, mint az ő kinevezését.

— Mégsem járja, mondogatják Marosvásárhelyen. Polónyi igazságügy-miniszter székely kerületet képviselt, és mégsem volt tekintettel a székelyekre.

A királyi ügyészség a bírói kar is elkeseredéssel vette tudomásul az áthelyezést.

— Miért hozzák közibénk ezt az embert, mondogatják mindenfelé.

Marosvásárhelyen különben mozgalom indult meg az iránt, hogy Váradyt bojkottálják. Felhívást tesznek közé, hogy ne álljon szóba vele senki, ne adjanak neki lakást, mert az ő bevonulása szégyen a városra.

S.óval a darabantoskodás épen-séggel nem járt kedvező eredménnyel Várady Sándor királyi ügyészre. Neki mindenképen befellegzett.

Az első törvényes ülés a megyén.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A kormány üdvözlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, ápr. 26.

Több havi szünetelés után tegnap délelőtt ült össze Hajduvármegye közigazgatási bizottsága, hogy a felgyült sok elintézetlen ügyeket elintézzék. Az ülésről tudósítónk a következőket jelenti.

A megyei közigazgatási bizottság Weszprémy Zolán alispán helyettes elnöklése alatt ülést tartott. A gyűlés igen népes volt. Ott voltak: Kovács Gyula, dr. Czeglédy Mihály, dr. Brassay Károly, Kómerling János, Rásó Gyula stb. stb. Weszprémy Zoltán rövid, meleg szavakkal nyitotta meg az ülést és fololvasta Andrassy Gyula gróf belügyminiszter táviratát, melyben a gyűlés vezetésével megbízta.

A táviratot általános éljenzés követte:

Kovács Gyula állott ezután szólásra és indítványozta, hogy a megalakult alkotmányos kormányt a közigazgatási bizottság üdvözlölje. Kovács Gyula indítványát a bizottság egyhangulag határozottá emelte. Weszprémy Zoltán rátérve a napirendre jelentette, hogy Csánki Viktor tanfelügyelő betegsége miatt nem jelenhetett meg. Dr. Váradi Sándor kir. ügyész pedig előzetes bejelentés nélkül nem jelent meg a gyűlésen. Akadályoztatását a gyűlés folyamata alatt közölte Weszprémyvel.

Ezek után a bizottság megalakította a különféle albizottságokat és pedig a fegyelmi bizottságot, az erdészeti bizottságot az erdő kihágási bizottságot, az árvaügyi bizottságot stb. Majd Losonci Almos jelentett a vármegye egészség ügyeiről. Losonczy Almos megyei főorvos jelentése szerint márciusban kedvezőtlen volt vármegyénkben a közegészségügy. Az uralkodó kóralak lobos, a légzőszerveken, főleg tüdőlob alakjában mutatkozott rendkívüli nagy halálozással az öregeknél és gyermekeknél. Sok halálesetnek oka volt a tüdőgümőkór, tüdőlob és görcsös betegségek. Roncsoló toroklobban 4 községben 9 gyermek betegedett meg, közülük 7 felépült, 1 meghalt. Vörheny szintén 4 községben volt 9 esetben 7 gyógyulással. Hasiagyagmáz Dorogon és Nádudvaron fordult elő csak. Hökhurut 12 esetben, bárányhimlő 4 esetben, fütöririgy 29 esetben. Rendkívüli halálesetek voltak: Dorogon és Alsó-Józsán két munkást agyonnyomott a beomló föld; Böszörményben lügmérgezéssel, Nánáson foszformérgezéssel, Hadházon akasztással vetett véget életének három szerencsétlen.

Végre Fauszt Elek tett jelentést az adófizetésekről.

E jelentés szerint az adóprés a mult hóban sem működhetvén, az adófizetés fölötte gyatrán folyt. Állami egyenes adóban mindössze 18680 korona folyt be, ami még a tavalyi ex-lexes adófizetésnél is kevesebb volt 5900 koronával. Egyébb díjak, mint bélyeg, dohány, fogyasztási és ital adó többet hozott az államnak, a mennyiben különböző címeken az adóhivatalhoz 278.591 korona folyt be, de a mult évinél ez is kevesebb 19370 koroná-

Thieszen H. és Fia

kárpit gyári raktára

→ Darabos-utca 9. szám. ←

Ajánlja minden a festészet-, mázoló-, aranyozó- és tapet-
tozó szakmába vágó munkálatait a n. é. közönségnek
olcsó árak mellett.

val. Hajdúvármegye tehát az abszolútizmus alatt híven kitartott az ellenállásban, amit bizonyít az, hogy a megyében két millió korona az adóhátralék.

Ezután még több folyó ügy nyert elismerést. Az ülés déli egy órákor ért véget.

Vármegyénk és vidéke.

A derzsikai csoda. A Pocsajjal szomszédos szilágymegyei Derzsikán — mint nekünk írják — csodálatos babona történetét tartja izgalomban a falu együgyű parasztjait. A mindent hívő atyafiak szent borzalommal beszélik, hogy a község határán egy rettenetes óriás hullott le a hőkből. Térdre esett, a keze imára volt kulesolva, s a tekintete az égre meredt. Amint lezuhant menten kővé vált. A mellén aranybetűs irás ragyogott, de azt az égi írást nem tudja elolvasni, csak a pápa, ha véletlenül leballagna a Szilágyságba. A mennyei csoda egy éjszakán át látható volt, de aztán egy roppant kő maradt csak a helyén. Mondanunk sem kell, hogy valószínűleg meteor hullott le, a melynek a csodájára ezrével járnak most a környékről bénák, vakok, gyógyulást kereső boszorkányos emberek.

Színház.

Heti műsor.

Péntek Troubadour, opera. Bérletsz.
Szombat Bagdadi hercegnő, dráma.
Vasárnap d. u. Gül baba, operette.
Este: Pajkos diákok, operette. Bérletszünet.

Francillon. T. Halmi Margit közszerepében álló egyénisége szépen telt házat vonzott. A női lélek rejtelmes indulatait s a női észjárás raffinált árnyalatait Francillon szerepében oly benső igazsággal, oly meggyőző logikával tárta elénk, aminőt azt csak egy Dumas volt képes kiszelni. Minden mozdulata, minden hangárnyalata oly természetes volt s annyira a helyén alkalmazta, hogy el kellett tűnnie szemünk elől a művésznőnek s maradt végül a színen maga a testet öltött Francillon, hajszálalig olyan, mint Dumas képzeletében élhetett csak. Méltó társa volt Szakács rendkívüli gonddal ki-dolgozott Riverolles-ja, melyet méltán sorolhat többi sikerei mellé. Ternyei különösen kivált, valamint a többi szereplő is. Köztük az elegáns ügyes Bérczi Ernő és az ötletes Szabó Gyula. — Az összjáték kitűnő volt oly annyira, hogy alig is emlékezünk hamarjában jobbra, tökéletesebbre. A tegnapi előadás fényes tanuságát szolgáltatja annak, hogy társulatunk méltó arra, hogy az első között soroltassék fel, csak fegyelem és vezetés kell hozzá.

Troubadour. Az idei szezon gyönyörű színházi estéi közé fog tartozni a Troubadour mai előadása is. Vasquez Molina Itália grófnő, az operaház művésznője ma este lép föl másodszer a debreceni színházban. Ez alkalommal a Troubadour fő női szerepét éneklő el azzal a ragyogó énekművészettel, a mely csodálatot kelt. Az előadás „A” bérletben megy. Az igazgatóság a bérlet közönség iránt különös figyelemmel van és lesz a jövőben is.

Dalverseny a színházban. Vasárnap este érdekes hangverseny lesz. A debreceni dalárdák gyűlnek össze és a nagy nyilvánosság előtt tartanak hangversenyt a színházban. A hangverseny előtt a régi szép operettek egyikének repertize lesz. A „Pajkos diákok”. Ennek főszerepét, Geier apót Sarkadi Vilmos játssza, a ki hatalmas drámai tehetségét mutatja be ez alkalommal a közönségnek.

UJDONSÁGOK

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz.

— **Személyi hírek.** Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület kiváló képviselője ma Debrecenbe érkezett, hogy hajdusámsoni választói előtt megtartsa programbeszédét. Rákosi Viktor holnap utazik vissza Budapestre, a honnan a választás előtti szombaton tér vissza kerületébe. — Dr. Mezőssy Béla tegnap Debrecenben időzött.

— **Debrecen város kövezési tervete.** A város mai tanácsülésén Acél Géza főmérnök beterjesztette az 1906. évre szóló kövezési tervét. E szerint a kövezetek fenntartására, felújítására és új kövezésekre a kövezeti vámjövdelem terhére 91,694 korona 66 fillér beruházást tesz a város. A tervet a tanács elfogadta. Az egyes utvonalakra eső beruházásokat így esz-közli a város. A Rákóczi-utca kövezése 2000 korona, a monostorpályi út átjavítása 14580 kor., Piac-utca 18,282 a ref. ispotályba bevezető út 4806 kor. ugyanez utnak a pályaudvarra vivő része, mely tömörített aszfalt ut lesz, 9200 korona. Kavicsos utak fenntartására 10,575 korona, kötő kavics 800 kor., kocka kő 1040, tejkő 6400 kor., szegélykő 1000 korona irányoztatott elő. A 91,694 korona ezzel még nincs ki-merítve, amennyiben a szemetet gyűjtő 12 kocsis tartalék medencéje 1840 kor., locsoló szekér 3050, hengerlés és fuvarozás 9947 koronát tesz ki. A város utkövezési tervét a tanács a legközelebbi városi közgyűlés elé terjeszti. Lehetséges, hogy a munkálatok a nyár elején megkezdődhetnek.

— **Szabó Kálmán programbeszéde.** Szabó Kálmán, a III-ik választókerület képviselője jelöltje, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja meg programbeszédét a homokkerti olvasó kör udvarán. A népszerű képviselőjelölt programbeszéde iránt általános az érdeklődés.

— **Forinyák Gyula halála.** Budapestről jelenti tudósítónk: Forinyák Gyula szolgálaton kívüli lovassági tábornok, volt honvédségi adlatus ma délelőtt fél 11 órákor Disz tér 2. számú lakásán hosszas szenvedés után 69 éves korában meghalt. Forinyák mintegy másfél évvel ezelőtt kezdett betegeskedni s baja látszólag javulni is kezdett, de a télen újra meg-hült s három hónappal ezelőtt ágyba dől, s fel sem kelt. Állandóan mellette voltak felesége és leánya, Heléna, a kik odaadó

ápolásban részesítették. A beteget naponként többször látogatta meg dr. Fogarassy Viktor cs. és kir. törzsorvos, a ki mindent elkövetett, hogy a nagy betegen segítsen. Ma reggel 7 órákor hirtelen rosszul lett, nagy fájdalmakról panaszkodott s elvesztette eszméletét. Hamarosan elküldtek dr. Nemes Antal pápai prelátusért, a ki azután ellátta a halotti szentségekkel. Forinyák teljesen eszméletlenül feküdt s fél 11 kor csöndesen elszenderült. Halálát ütőérelmeszesedés és ennek következtében tüdőleg daganat okozta. A halottat az entreprize emberei táboroszernagy egyenruhába öltöztették s a hálószobában helyezik díszes ravatalra. A temetés szombaton délután 3 órákor lesz.

— **A politikai pörök be-szüntetése.** Polónyi Géza igazságügy-miniszter a mint az ismeretes felterjesztést tett a királyhoz a politikai perek megszüntetésére. A király a per megszüntetéseket engedélyezte. Az erről szóló igazságügyminiszteri rendelet tegnap érkezett be a debreceni királyi ügyészséghez. Várady Sándornak ez ügy elintézése volt utolsó hivatalos ténykedése. Érdekes végzése a sorsnak, hogy az alkotmányellenes lap-üldöző darabant ügyésznek kellett a hajnalhasadást jelző aktát elintézni. Várady ügyész még tegnap közölte a vizsgálóbíróval a miniszteri leiratot. Hoffmann József vizsgálóbíró azonnal intézkedett, hogy az összes politikai újságpörököt fejezzék be, az elkobzott lapokat és kéziratokat adják vissza a debreceni lapok szerkesztőségeinek. Ilyen elkobzott példányokat kap vissza a Debreceni Független Ujság, a Debrecen, és a Szabadság szerkesztősége.

— **Kossuth Ferencz köszönete.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert miniszterré történt kinevezése alkalmából megleghangu levélben üdvözölte Hauer Bertalan a debreceni szállodások és vendéglősök ipartársulatának elnöke. A miniszter most a következő megleghangu levélben köszönte meg Kossuth üdvözlését.

Budapest, 1906 április 21.
Tisztelt Uram! Kereskedelmi miniszterré történt kinevezésem alkalmával nyil-vánított szives üdvözléteért fogadja őszinte köszönetem kifejezését.

Mondanom sem kell hogy a vezetősemre bizott ügyeket erős kézzel abba az irányba vezetem, a hol az önálló magyar államiság magasztos összlege az önzetlen hazafiság és erejével fel-épült.

Igaz tisztelettel
Kossuth.

— **Komlóssy Arthur főispán.**

A főispáni kombinációkból alig alig tudunk kiigazodni. Tegnap már csak-nem befejezett tény volt, hogy Wesz-prémy Zoltán lesz a főispán. Ma már újabb és tagadhatlanul érdekes kombináció került forgalomba. E szerint Hajdumegye és Debrecen város főispánja Komlóssy Arthur lesz. A kinevezést városszerte élénken pertraktáltak és szimpatikusan fogadták.

Ullmann Salamon

fűszer, gyarmatár- és petrolen nagykereskedés

= 1906. május hóban =

az ujonnan épült Geiger házba (Piac-u. 81.) helyezi át.

Jelenlegi Piac-utca 70. számú üzlethelyiségem kiadó.

Quedlinburgi elsőrendű

takarmányrépa magvak

csakis nagyban 50 és 25 kgos eredeti ólom-zárólt zsákokban igen jutányos árak mellett.

Rákosi Viktor Sámsonban. Rákosi Viktor országos képviselő ma sámsoni választói között jelent meg. Az általános szeretetnek örvendő képviselő reggel utazott ki Sámsonba. A község határában nagy közönség fehérruhás leányok, lovas bandérium várta Rákosit. A népszerű követet Ször András tanító üdvözölte, majd a fehérruhás lányok virágot nyújtottak át neki. Innet a menet a község házára vonult, a hol Pap Gusztáv ev. ref. lelkész tartott rövid beszédet. Utána Rákosi Viktor mondotta el programbeszédét. Mintegy óra hosszat beszélt Rákosi a sámsoni polgároknak, a kik lelkesen ünnepelték. Délután uzsonna volt a ref. lelkésznel s az esti órákban Rákosi elhagyta Sámson zajos és lelkes ünneplések közt.

Nyugalmazott rendőrök. Nehéz és hosszú szolgálat után öt rendőrt nyugdíjaz a város. A nyugdíjellenőrző bizottság tegnap tartott ülését javasolta az öt rendőr nyugdíjba küldését. A bizottság illetményeiket is megállapította. Magyar Imre lovas rendőr 526 koronát, Varjas Péter 312, Aagi Márton 336, Kovács Mihály 408 és Jeney Imre 324 koronát kapnak nyugdíjkepen.

A gazdasági egyesület Károlyi Sándor gróf temetésén. A debreczeni gazdasági egyesület küldöttségileg fog megjelenni Károlyi Sándor gróf temetésén. A gazdasági egyesületet Rikl Antal elnök, Kúty Gyula gazdasági tanácsnok és Rácz Lajos titkár fogják képviselni a temetésen.

Harc a mandátnért. Az újságoknak a választási mozgalmakról szóló tudósításaiban nap-nap után olvasható az a szemérmetlen és vérlázító üzérkedés, amely az egyes kerületekben a mandátumokért folyik. A zsibvásáron ócska esz mákkal nem seftelnek úgy, mint az ürje löttek és megbizottaik a kerületekért. Szégyen és botrány, hogy a polgárság legszengebb jogai ennyire üzleli tényező és eszköz lett. Az eddigi mozgalmakban a mandátumokkal való szédelés és házalás legkülönfélébb nemével találkozunk, a mit azonban egy ambiciózus jelölt legújabb megengedett magának, ahhoz foghatót nem pipált Magyarország. A fővárosi lapok mai számában a következő nyílttéri hirdetés jelent meg:

Ellenjelölt nélküli
képviselőjelöltet
kerülete átengedéseért
20-000 kor.-val honorálnám.
Legszigorubb titoktartás biztosítva.

Levelek címzendők: „Ambició” jellegével Schwarz József központi irodája Bpest, Andrassy-ut 9. sz.

Ez a hirdetés sokat beszél. Mi nem mondunk egyebet, legfeljebb annyit, hogy itt az ideje az általános választói jog korának. Semmi más, mint ez a kor történeti le végleg astréberék szemtelenkedéseit.

A debreczeni kerületi tanári kör folyó hó 28 án, szombaton délután négy órakor a debreczeni ref. iskola kis tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgya lesz; bizalomnyilvánítás az országos középiskolai tanár egyesület elnöksége (Beöthy Zsolt) iránt. Tekintettel az ügy kiváló fontosságára, a körtagjai minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

Az ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatósága tegnap délután igen népes gyűlést tartott az ipartestület disztermében. Az ülésen folyó ügyeket tárgyalta az igazgatóság és kérvényeket intézett el.

Meghaltak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Daróczy Zsuzsanna ev. ref. 34 éves, Kovács Erzsébet ev. ref. 20 éves, Fehér János ev. ref. 75 éves, Bartha István ev. ref. 79 éves, özv. Fodor Istvánné ev. ref. 65 éves.

Debreceni ingatlanok forgalma. Kis István és neje Lugán Juliánna veszik a debreceni 1061. sz. tjkvben foglalt Eötvös utca 74. sz. házat Busi Bálint és neje Burai Esztertől 8400 kor. — Dr. Kemény Mór veszi a debreceni 8420 sz. tjkvben foglalt 10 hold 973 négy szögöl ujosztási földet Morvay Sötér és neje Publig Arankától 32000 kor. — Bonis János és neje Bancsi Juliánna veszik a debreceni 4387 sz. tjkvben foglalt 450 négyszögöl köntöskerti szőlőt Luczi Mihálynétól 1700 kor. — Nagy István és neje Kerekes Mária veszik a debreceni 336 sz. tjkvben foglalt Csillag utca 38. sz. házat Maninszky Antaltól 8800 kor. — Miskolci István és neje Menyhárt Juliánna veszik a debreceni 1298 sz. tjkvben foglalt Nyiluteza 90. sz. házat Marosán Péter és neje Varjas Zsuzsánnától 6100 kor. — Karsa János veszi a debreceni 2143. sz. tjkvben foglalt Jókai utca 24. sz. házat Szél Sándortól 5600 kor. — Hegedűs Györgyné Bereczky Zsuzsanna veszi a debreceni 1268 sz. tjkvben foglalt Arpad tér 34. számú házat a Takarékos hitel intézettől 5000 koronáért. — Deák Sándor és neje Enekes Eszter veszik a debreceni 7908 sz. tjkvben foglalt 320 négyszögöl vénkerti szőlőt Nemes László és neje Kovács Juliánnától 2000 kor. — Buglyó Ferenc és neje Dancsi Zsuzsanna veszik a debreceni 7367 sz. tjkvben foglalt 648 négyszögöl ujosztású földet Bihari István és nejétől 1296 kor.

A legnagyobb felhőkarcoló Newyorkban. A Singer Manufacturing Co. nyújtott be terveket olyan épületre, amely két-háromszáz lábbal lesz magasabb, mint valamennyi eddigi felhőkarcoló és mintegy negyven lábbal magasabb, mint a Washingtonemlék. Kapcsolatban ama telkek beépítésével, amelyeket a társaság jelenlegi épülete mellett a Broadway és Liberty Street észak-nyugati sarkán már megszerzett, a megnagyobbított épület középrésze felé negyven emeletből álló tornyot emel, amely 593 láb 10 és kétharmad magasságot ér el. A torny harminchat emeleten keresztül hatvanöt láb széles lesz négyzetben s egy dóm fogja betetőzni, amely még újabb négy emeletből áll és e fölött fog emelkedni a kupola s még azontul a zászlórúd. A torny előrészeinek díszítése agyag és mészke és minden oldalán négy sor ablaka lesz. Az egész épület több mint 150.000 négyzetláb területet foglal

el és négy fölvonóval szerezik föl. A talajban, amelyen a torony építendő, furattal s megállapították, hogy nem fog nehézségekkel járni megfelelő erős szikla-alapot találni, mely a rettenetes súlyt kibírja. Azt állítják, az építésszek minden földadatukat, amelyeket a tervvel összefüggnek, kielégítően oldották meg. Az építkezés összes költségei, beleértve a tornyot is, a költségelőirányzat szerint 1.500.000 dollárra rugnak. Az épületomb északi részén, Broadway felé Cordlandt és Church Streeten kimenőleg május 1 én fogják a City Investing Company palotája építését megkezdeni. Minthogy ennek középső épülete harminc emeletre van tervezve, azt várták, hogy ez az épület egy még magasabb épület után való vágyat ébreszt, s a város második részén az létesülni is fog, azonban ez az épület csak törpe lesz a Singer toronnyal szemben. A Eiffel-torony kivételével a Singer épület a világ legnagyobb épülete lesz. Hatvan lábbal magasabb, mint a Philadelphia városcsarnok és kétszáz lábbal magasabb, mint a Park Row épülete, vagy a The Times újságé és magasabb lesz, mint a legtöbb híres toronycsucs Európában.

Rendőri hírek. Drága mulatás. Simonyi István szabó mesternek kedve szotyant egy kis mulatásra. E végből bement egyik Petőfi-téri kisebb vendéglőbe. Itt iszogatót — dalolgotott aztán jó ideig. A mulatás azonban rosszul végződött, mert mikor távozni akart, akkor vette észre, hogy zsebórája sehol sincsen. — A mulató embert valami zsebtolvaj lopta meg. — *A hűtlen cseléd.* Schüller Gusztávné bepanaszolta cselédjét rendőrségen mert tőle 10 korona értékű evőeszközt ellopott. A cseléd ellen a bünvádi eljárás folyik. — *Sikkasztás vádja alatt.* Mészáros József Paesirta-utcai borkocsis jelentette Katona Imre nevű kocsisát a rendőrségen. — Feljelentésében azzal vádolja Katona Imrét, hogy 28 koronát el-sikkasztott. — A vizsgálat fogja kideríteni vajjon alapos-e Mészáros József panasza vagy nem. — *Elveszett kutyu.* Szögyényi János kir. tanácsos kutyája elveszett. A kutya fekete vizsla volt. Megtánálóg vigye fel a rendőrségre.

Jegyezze meg, hogy Hrabéczy Antal ruhafestő és vegyi-tisztító intézete Széchenyi-u. 42. sz. a. van. A gőzmosóházban a ruhát nem klórozzák.

Ujjonnan készült disztorem, Virág étterem, a Dreher sörcsarnokban igen alkalmas bankettek lakozalmak, társas vacsorák, táncmulatságok, gyűlések megtartására ajánlom a legmérsékeltbb árszámítás mellett minden igényeket kielégítő konyhám úgy kitűnő hegyi és kerti boraim megízlelésére kérem a nagyérdemű közönséget. Tisztelettel Márkus Jenő.

„Hajdumegyei népbank” Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

Napernyők, keztyűk, hariznyák, kész női és férfi fehérneműk, a legolcsóbban szerezhetők be Asztalos József üzletében Kossuth-u. 4.

Az általános drágaság dacára is ha jól és olcsón akar vásárolni (olcsóbban mint bárhol) keresse fel Mandel és Társa cipő üzletet Piacz-u. 44. sz. hol óriási választékot talál, mindenféle házilag és saját készítményű, női férfi és gyermek cipőkből, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

a leghébbben s leggyorsabban teljesíti

Kortestollak festését

HRABÉCZY ANTAL

gőzerőre berendezett ruhafestő intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42. szám.

Nagy betörés a fővárosban.

A főhadnagyi lakás fosztogatói.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, ápril 26.

Nagyszerű fogást csinált ma reggel a rendőrség két titkos rendőre. Felfedezett egy nagy betörést, a melyről még maga a tulajdonos sem tudott, hol a házban, ahol történt, senkinek sejtelve sem volt a betörésről. A kifosztott lakás Kaszelik Jenő magánzó lakása, a mely saját házában a Mária Valléria-utca 3. szám alatt van. Kaszelik fia Kaszelik Ferenc műépítőnek, aki nyolc évvel ezelőtt 90 éves korában meghalt. Nyolc hatalmas három emeletes házat hagyott örökségül fiára Jenőre és leányára.

A két örökös a hagyatékon nem tudtak megegyezni, és annak idején nagy port vert fel a Kaszelik-féle örökösödési per, amelynek befejeztével a Kaszelik leány Bródbá, Kaszelik Jenő pedig Párisba utazott. Kaszelik Jenő akkor még huszár-főhadnagy volt. Párisból mondott le tisztis rangjáról. A nyolc ház kezelését egy fővárosi ügyvédre, a család jogtanácsosára bízta. Mária Valéria-utca 3. számú lakását, amely tizenkét szobából áll és négy bejárata van lezárta, a kulcsokat pedig magával vitte.

Nyolc év óta Magyarország felé sem nézett. Jogtanácsosa a nyolc ház jövedelmét utánna küldötte Párisba, hol mint magánzó nagy lábon élt. A Mária Valéria utcai lakással, a melyben sok nagy értékű régiség-műkincs volt felhalmozva, senki sem törődött. Tegnap délután Sárközi Pál és Lauró János titkos rendőrököt figyelmeztette valaki hogy Ujtörő Károly 20 éves suhanc, a kinek foglalkozása nincs, feltűnő módon költekezik. A két titkos rendőr ismerte a suhancot. Lopásért, betörésért büntetve volt. A két titkos rendőr nyomban kiment Ujtörő Károly Népszínház utca 54. számú lakására és ott a fiatal embert elfogta. Vallatóra fogták a fiút, a ki bevallotta, hogy a Mária Valéria utca 3. számú házban betörést követett el. A rendőrség részéről Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos detektív-főnök, Eperjessy Károly rendőrfogalmazó a betörővel kiment a lakásba.

Itt tudták meg, hogy a kifosztott lakás Kaszelik Jenőé. A betörő elmondotta, hogy szombaton este 9 órakor a lépcsőházi bejáratot törték fel. Hárman voltak, behatoltak a lakásba és vasárnap délután öt óráig dolgoztak. A tizenkét szobát teljesen feldúlták. Az összes szekrényeket feltörték, a butorokat, ruhane-műeket, irományokat, könyveket, ezüst neműt szanaszét szórták. A nagy uri lakás a pusztítás képét mutatja. A nyolc esztendő óta lerakodott vastag porrétegben lábnyomok mutatják merre jártak a betörők. Sok értékes holmit hagytak a lakásban, de így is több ezer koronát érő holmit vittek magukkal.

TAVIRATOK.

Wekerle bécsi utjáról.

Budapest, ápr. 26. Bécsből jelentik, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a királyi audencia után felkoreste Bilinszky lovagot, az Osztrák magyar bank igazgatóját, Zichy Aladár grófot a király sze-

mélye körüli minisztert és Goluchovszkyt, a kivel különösen sokat tárgyalt. Wekerle még az este visszatért Budapestre. Ujabb bécsi jelentés szerint Wekerle a királynak a folyó ügyeken kívül az új országgyűlés megnyitására nézve is tett előterjesztéseket, amelyeket a felség elfogadott.

Polonyi Budapestén.

Budapest, ápr. 26. Polonyi Géza igazságügyminiszter ma érkezett vissza Budapestre. Pólonyit az erdélyi városok-nagy lelkesedéssel fogadták.

Uj főispánok,

Budapest, ápr. 26. A hivatalos lap holnapi száma két új főispán kinevezését közli. Az egyik főispán Kapotsffy Jenő a ki Somogy megye, a másik Smialovszky Valér, a ki Trencsén megye főispánja lesz.

A szerbek üdvözléte.

Belgrád, ápr. 26. A nemzeti párt ma ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a Wekerle kormányt táviratilag üdvözlik. A táviratban a szerbek testvéri szeretetéről biztosítják a magyarokat és remélik, hogy ez a jó viszony továbbra is fenn fog maradni.

Jekelfalusy miniszter programbeszéde.

Zólyom, ápr. 26. Ma tartotta meg az idevaló alkotmánypárt jelöltje Jekelfalusy honvédelmi miniszter programbeszédjét. Jekelfalusy a magyar hadsereg jövőjére nézve tett fontosabb kijelentést. A többek között azt mondta, hogy a honvédség fejlesztése főfeladata lesz, nemkülönben a magyar szellemnek a hadseregben való érvényesülését is programjába foglalta.

A delegációk.

Budapest, ápr. 26. Bécsi ujságok röpitették ma világgá, hogy az idén a delegátusok nem ülnek össze. Wekerle Sándor mai bécsi utja ezzel is össze függésben volt. Mint jó helyről hírlik a delegáció első ülése július hó közepén lesz.

Küldöttségek Apponyi Albertnél.

Budapest, április 26. Apponyi Albert grófot ma újabb küldöttségek keresték fel. Megjelent Apponyi előtt a kolozsvári egyetem küldöttsége Szabó Dénes rektor vezetése alatt. Ezenkívül a műegyetem, ág. ev. egyház küldöttségét fogadta Apponyi.

A Rudnay kreaturák.

Budapest, április 26. Az abszolutizmus sötét alakjai nem nyugodnak. A Rudnay által kinevezett tisztviselők Fejérváryt akarják felkeresni, hogy a király által eszközöljön ki nekik valami judás bért azokért a szolgálatokért, a mikor a haza ellen vállalkoztak.

Az első főispáni beigtató.

Nagyvárad, ápr. 26. Itt ma folyt le a főispáni beigtató. Nagy ünnepélyességek keretében installálta Nagyvárad városa Glatz Antalt új főispánjául. A közgyűlésen Glatz letette az esküt. Majd beszédet intézett a törvényhatósági bizottság tagjaihoz. Ki-

jelentette, hogy az elvek fenntartásával fogadta el a főispánságot. Nagy politikát nem visz a város ügyeibe, de azon lesz, hogy alatta Nagyvárad városa a haladás útján minél előbbre menjen. A közgyűlés után az új főispán küldöttségeket fogadott.

Nemzetiségi izgatásokat

Budapest, ápr. 26. A belügyminiszteriumba ma az ország nemzetiségek lakta vidékeiről zavargások híre érkezett. Temes és Biharmegye vezetnek a felbujtogatott nemzetiségek által rendezett zavargásokban. Alsó-Kubinban a tótok mozgolódnak. Andrássy Gyula belügyminiszter e veszedelmes helyekre a választási napokra katonaságot és csendőrséget rendelt ki.

Hol van Gapon?

Pétervár, ápr. 26. Az összes lapok megcáfolják azt a hírt, hogy a forradalmárok Gapon meggyilkolták. Gapon egy kolostorban fogva tartják, hogy az egyházi hatóságok parancsnoka büneiért vezekeljen.

A san-franciscói földrengés.

London, ápr. 26. Franciscói táviratok szerint a kaliforniai fővárosban még mindig nagy a zavar. Még mindig nagyon sokan hajléktalonnak, habár lakások bőven állnak rendelkezésre. A milícia rendkívül szigorú a hajó kikötőkből nagyon sok embert visszautasít kiknek nincs utlevelük. Így nem bocsátott a hajóra egy férfit, ki egy kosárban eleséget akart vinni éhező családjának. A közúti vasut még nem közlekedik.

Sport.

A májusi országos tornaverseny.

Debreczen, ápril 26.

Az ünnepet rendező nagybizottság, e hó 22-én tartotta alakuló ülését. Lassgallner tornaegyleti ügyvivő elnök előadta a tornaszövetség évenkénti vándorünnepének czélját, bejelentette az eddig történt előkészületeket s az ezután következő munkálatok tervezetét s az ünnepély tervezetét általános körökben való felkelésére és a nagyarányu munka felosztására a következő bizottságokat alakították meg: 1. Ünnepi nagybizottság elnöke Teleki Sándor gróf, a magyar tornaszövetség elnöke; társelnök báró Hadik-Barkóczy Sándor dr. miniszteri tanácsos. T. Sz. alelnöke, Dobieczki Sándor és dr. Kenézy Gyula a D. T. E. elnökei. Tiszteletbeli elnökök: gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok, Dóczy Imre egyh. ker. gimnáziumi felügyelő, Géresi Kálmán tankerületi kir. főigazgató, Gyurics Boldizsár a m. kir. honvédhuszár ezredes, dandárparancsnok, Igyártó Sándor kir. főügyész, Kiss Aron ev. ref. püspök, Kovács József Debreczen sz. kir. város polgármestere, Nagy Győző tábornok, Nagy Géza m. kir. honvédhuszár ezredes, Porubszky Jenő kir. ítélő táblai elnök, Szemere Miklós a budapesti egyetemi atletikai klub elnöke, Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Wieber Adorján m. kir. honvéd-

Akielegánsdivatos tavaszi felöltőket akar vásárolni

tekintse meg ujonnan megnyílt DARVAS EDE női felöltő áruházát a főtéren. A kistemplommal szemben.

ezredes, dr. Wolafka Nándor róm. kat. v. püspök, gróf Zedwitz Alfréd cs. és kir. huszárezredes.

Az ünnepi nagy bizottság tagjainak száma körülbelül 200. Debreczen város társadalmának minden rétegéből. 2. A végrehajtó bizottság elnöke Lassgallner Kálmán a debreczeni tornaegyesület ügyvivő elnöke, főtákarok: dr. Andor Endre a magyar tornaszövetség titkára és dr. Horvay Róbert a D. T. E. alelnöke. 3. A fogadó és elszállásoló bizottság elnöke Oláh Károly városi tanácsos, helyettese Varga Károly tb. tanácsnok, a bizottság gondoskodni fog az ide érkező tornászok elszállásolásáról és ellátásáról. Minthogy körülbelül 500 idegen tornász fog jönni, a szállodákon és az egyleti tornacsarnokon kívül a bizottság valószínűleg a nagyközönség segítségét is igénybe fogja venni s akik hajlandók lesznek szállóvendéget fogadni, azokat annak idején felfogja kérni.

A versenybiróság tagjai a szövetségi szabályok értelmében kizárólag szakemberek lesznek, a jelen esetben az ide érkező egyleti művezetők s a helybeli tornatanárok. 5. Minthogy a verseny előtt a tornaszövetség és az egyletek zászlaját is megkoszorozzák, arra a célra *hölgybizottságot* szervez a rendezőség, melybe körülbelül 30 debreceni uri leányt fog felkérni. A szervezéssel és részletek megállapításával a rendezőség Dobiecki Sándor elnököt bízta meg. 6. Hogy a nagy közönség az előkészületekről s a verseny minden részletéről kellő időben értesülhessen, arról a *sajtóbizottság* gondoskodik, melyben az összes napilapok képviselve vannak. 7. A dr. Legányi Gyula elnökle alatt több orvosból álló egészségügyi bizottságnak lesz óhajtasunk szerint a legkevesebb dolga. A verseny és ünnepély tervezetét holnap közöljük.

Törvénykezés.

Érdekes főtárgyalás. Egy annak idején nagy port felvert bűnügy epilógusa játszódott le mai napon, a debreceni kir. törvényszék előtt. Scherz Aladár és Krámer Ede volt debreceni gépkereskedők voltak a vádlottak, akiket a kir. ügyészség bevők feljelentésére több rendbeli büntetendő cselekmény elkövetésével vádoltak. A törvényszék ma tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást. A vádlottakat Lukács Béla dr. a debreceni ügyvédikar fiatal nagytehetségű tagja védte. A kir. törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás után dr. Lukács Béla védő nagyszabású előterjesztésére a vádlottakat felmentette a reájuk rótt büncselekmények vádjára és következményei alól.

A nánási betörőbanda. Ma folytatta a kir. törvényszék annak a nagyszabású lopási bűnügynek a tárgyalását, melynek tettesei két éven át tartották rettegésben a szomszédos Hajdu-nánás lakosságát. Zsufolásig meg telt ma a debreceni törvényszék folyosója tanukkal és károsultakkal. Egy rovott multu asszony Péntek Jánosné volt a betörő banda vezetője. Péntekné urától különválva egy fiatal rovott multu legénnyel Kéki Szabó Lajossal fogózkodott össze és ketten szerveztek betörőbandát. Éjjelenként aztán

sorra vették a város külső részén lévő, kevésbé védett házakat, felfegyverkezve, szekérrel ellátva állottak meg a kiszemelt ház előtt. Az ajtót betörve az éleskamrákat kiürítették, minden értékes holmit szekérre rakva, odébb állottak. — A csendőrségnek csak hosszas nyomozás után sikerült közrekeríteni a banda tagjait. — Ma tárgyalta folytatólag ez ügyet a büntető törvényszék Kerekes János bíró elnökle alatt. Délelőtt a még hátra lévő károsultak és a tanu kihallgatásokat ejtette meg, Ezután a vád és véd-beszédek hangzottak el. Itélethozatalra csak késő este került a sor. A törvényszék a betörő banda fő szervezőt Péntek Jánosné két évi fegyházra, einkostársát Kertész Lajost pedig nyolc havi börtönrre ítélte többrendbeli betöréses lopás vétségéért. A banda többi tagjait Fábrián Sándort mint tettes társat és orgazdát hat havi, Péntek Katalint 6 havi, Deák Sándornét három havi és Hegedüs Lukács Zsuzsánnát nyolcz napi fegyházra ítélte, Gulyás Nagy Gábort és Rácz Erzsébetet pedig felmentette. Az ítéletet ugy a kir. ügyész, mint a vádlottak megfélebbzték.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906. április 26.

Készáru 5 olcsóbb határidők állandók.

1906. októberi buza	16.46.—48
1906. áprilisi buza	16.44.—46
májusi buza	13.50.—52
októberi rozs	13.54.—56
1906. áprilisi rozs	13.58.—60
októberi zab	13.62.—64
1906. áprilisi zab	15.74.—76
1906. májusi tengeri	13.88.—40
1905. júliusi	13.62.—64
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906. szeptemberi repce	—

Kizárólag saját készítésű

czipő raktár

valamint a mai kornak megfelelő kivitelű uri és női czipők mérték utáni készítése legelőnyösebben csak a diszoklevéllel 1903-ban kitüntetett **elsőrendű czipész műhelyben** szerezhetők be.

Sólyom Géza czipész
Batthyányi-utca 2. szám.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törleszté-re.

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénasavas ásványviz erre a legbiztosan óvó-szer. Elsősorban az I-sőrendű természetes szénasavas **natronartaknű ásványvizet a MOHAI**

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféll teresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a leg-szegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. (3.)

ÁGNES-

FORRÁS-t, mely ideges gyomorban, légső-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágulás, vese-és hólyagbántalmak eseteiben 26 óra kitünő eredmény-nyel használtatik és **ragályos betegségek**től, mint typhur, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek.

Háztartások számára másféll teresnél és a szódaviznél is olcsóbb, hogy az ÁGNES-forrás vizét a leg-szegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. (3.)

Szives figyelmébe ajánlom mindenkinek az új motor üzemű **kávé pörkölőmön** előállított

pörkölt kávéimat

melyek zamatra, aromára és izre felülmulhatatlanok.

Félegyházy János

fűszer, csemege, bor, ásványviz, fiumei- és trieszti kávé nagy raktár és kávé pörkölő

Piacz- és Miklós-u. sarok.

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI

„CZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nötteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

SZÖNYEGEK.

Flanell takarók.

Ágy és asztalterítők.

Függönyök. Ló pokróczok.

Linoleum

nagy raktára!

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Egy jó karban lévő hintó eladó. Megtekinthető Hatvan-utca 5. sz.

Kiadó üzlethelyiség! Ullmann Salamon Piacz-utca 70. sz. a. üzlethelyisége nagy raktárral és pincével kiadó 1906. május havától kezdve.

1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt 20, 1 kg. papír héju dió 28 kr., 1 kg. bányai lekvár 24 kr., 1 kg. darált mák 44 kr., 1 kg. gyümölcs lekvár 48 kr., 1 kg. savanyu káposzta 12 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében Csapó-utca 7. kenyér piac sarkán.

Könyvvezető kerestetik. Jelentkezhetni Dr. Balkányi Miklós urnál Kossuth-u. 32.

Egy fiatal ügyes segéd a rőtös és rövidáru szakmából azonnali belépésre felvétetik Blumenstein Piacz-utca 14. Alkalmi áruházában.

Kert tulajdonosoknak! Virág kedvelőknek! Árvácska tövek száza 3 kor. Nefelejts tövek száza 3 kor. Szászorszép tövek száza 3 kor. Kerti szegfü évelő díszfajok száza 10 kor. Disz Canna gumok névvel 10 drb 5 kor. Disz Canna gumok újdonságok 10 drb 3.60 kor. Disz Cactus györgyikék Georginák 10 drb 3.60 kor. Disz Cactus györgyikék Georginák Újdonságok 10 drb 5 kor. Iris lilium 25 fajban romek fajok 25 drb. 4 kor. Tuba rózsák teljes fajok 10 drb. 1.60 kor. Gladiolus hagymák 100 drb 3 kor. Nemes rózsák 3 éves erős koronával 1 drb 3 kor. Nemes rózsák téli nemesítés 10 drb 10 kor. Nemes futórózsák erős példányok 1 drb 80 fill. Pelargonium sok fajban 10 drb 3.20 kor. Ezenkívül körülbelül 200 féle évelő virág azonnali kiültetésre készen. Megrendelhető Kontsek Géza kertészüzletéből, Kossuth-utca.

Alkalmi árak! Harisnya kiárusítás végett 3 pár kötött női harisnya 60 krtól feljebb, 3 pár kötött férfi harisnya 45 krtól feljebb, Patent száru gyermek harisnya 14 krtól Márton Gyula rövidáru üzlete Bika szálloda mellett.

Rugyanta bélyegzők legolesobbán megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

8 lóerejű cséplőgép teljes felszereléssel alig használt állapotban jutányos áron eladó. Értekezhetni Botos Andrással a III. osztályu vasuti váróteremben.

Ha nyomtatványt rendel kérdezze meg előbb az árakat a gőzerőre berendezett Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában Piacz-u. 49.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadalom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. kaphatók.

Gépezőkövacs több évi gyakorlattal és bő tapasztalatokkal állást keres gazdaságban. Havi cséplést is elfogad esetleg. Czime: Csáky, Méliuszter 15.

Egy pár jó karban lévő eladó Fazekas Mihály-u. 5. sz.

Szeplő és májfoltok ellen legjobb a

FAY ARCH-CREME

Szépít, fiatalít Hatása csodás.

Tégelye 1 K. hozzávaló Fay-szappan szintén 1 K.

Kapható egyedül a készítőnél

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél
Debreczen, Kossuth-utca 8.
„Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

Tavaszi idényre

Sima és mintás szövetek, Francia delin 60 krajczár, 1/2 gyapju 28 kr. **Selyem batiszok: 35, 40, 50 kr.** Cosmanosi kartonok és zepfirek, férfi, női és gyermek harisnyák, keztük, csipke és csipke gallér fűzők. **Férfi ing, sima, hajtásos és színes elővel 1-20 kr.** Öt réti színes kezelt 22 kr. gallér 12 20 k. **Csipke függönybe** roított függöny és vásznakban gyári raktár.

Doszpoly János utóda
Főtér, Tisza-palota.

Nagy választékban kaphatók

Vászon áruk, Férfi és női kész fehérneműek. Menyasszonyi kelengyék. A legszebb újdonságok nap- és esőernyőkben. Csipkék, szallagok, himnások. Divatos czérna- és selyem női keztük Férfi-, női- és gyermek harisnyák. Női csipkegallérok. Férfi és női nyakkerdők jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos fiai
Debreczen,
divat-, vászon- és szőnyeg áruház.

Debreczeni mechanikai

Zander-gyógyintézet

Debreczen, Piacz-utca 50., földszint.

Tulajdonos: **Dr. SZÁSZ ADOLF** orvos.

Gyógytényezők:

Zander-féle mechanikai gyógyberendezés. — Svéd (manuális) gymnasztika. — Orvosi massage. — Testgyenesítés. — Forró levegőfürdők egyes testrészekre. — Elektromassage. — Villanyozás (Faradisálás.)

Telefon 389.

Prospektus.

KIÁRUSÍTÁST

nem tartok, de

E hó 30-ikáig

rendkívüli olcsó ár mellett adom el az összes raktáron levő árukat.

Siessenek ezen ritkán kínálkozó alkalmat kiaknázni.

Tisztelettel **LÓWY F.**

Üzletem: Debreczenben Piacz-utczán 24. szám alatt van, a Fehérló vendéglő mellett, a kistemplommal szemben.

Nyomatot Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.